

KRATEK PREGLED POGOJEV IN POSTOPKOV ZA PRIDOBITEV STATUSA STARODOBNEGA VOZILA KAKO VOZILO POSTANE STARODOBNIK

Janko Uratnik, Codelli klub Ljubljana

Začetek leta 2020 je bil obetaven, poln energije in načrtov za različne aktivnosti s starodobnimi vozili, tako doma v Sloveniji kot tudi v drugih državah blizu in daleč, kjer živijo ljubitelji stare tehnike motornih vozil. Vse te lepe načrte in ideje nam je v trenutku in grobo prekinil znameniti novi korona virus. Do tedaj znani način življenja se je ustavil in padli smo v neko popolnoma drugačno realnost.

Člani tehnične komisije v FIVA smo kolikor toliko redno delo nadaljevali »na daljavo« preko video konferenc in telefonskih pogovorov. Med drugim nas je v tem čudnem času tudi zanimalo, kakšni so v posameznih državah članicah FIVA pogoji in postopki za pridobivanje in ohranjanje statusa starodobnega vozila. Svoje kratke prispevke na to tematiko so poslali nekateri člani komisije, v nadaljevanju pa so podani povzetki v slovenščini. Prepričani smo, da bodo zanimivi tudi za slovenske ljubitelje starodobnih vozil.

SLOVENIJA

Vozilo lahko pridobi status starodobnega vozila, ki je nato zabeležen v podatkovno bazo Ministrstva za infrastrukturo, MRVL (matični register vozil in listin), ko dopolni

starost 30 let in če je vozilo skladno z definicijo starodobnega vozila kot jo podaja FIVA in nacionalna zakonodaja. Prav je, da ima lastnik za vsakodnevno uporabo tudi sodobno vozilo. Mimogrede: definicija starodobnega vozila je vključena tudi v Zakon o motornih vozilih.

Lastnik vozila, ki je kandidat za pridobitev statusa starodobnega vozila, lahko pri eni od dveh slovenskih pooblaščenih zvez zaprosi za izdajo »Poročila o uvrstitvi vozila v posamezne razrede po določilih FIVA«. Zveza SVS je uradna predstavnik FIVA za Slovenijo z nazivom ANF in je pooblaščen za izdajanje teh poročil. Vozilo, ki ga predhodno preveri tehnični komisar Zveze SVS, je z izdajo Poročila in Zapisnika o ogledu, razvrščeno v ustrezen razred starodobnega vozila in lahko pridobi status starodobnega vozila (podrobno <http://www.zveza-svs.si/izkaznice>).

Lastnik vozila, ki je član društva v Zvezi SVS, lahko istočasno pridobi izkaznico starodobnega vozila Zveze SVS. Ne glede na članstvo lahko Zveza SVS kot FIVA ANF izda tudi mednarodno izkaznico FIVA.

V nadaljevanju postopka lastnik vozila s pridobljenim Poročilom in Zapisnikom o ogledu pri pooblaščenici organizaciji zaprosi za pregled skladnosti vozila, t.i. »homologacijo«. Po uspešnem pregledu je vozilo zabeleženo v

bazo podatkov MRVL s statusom starodobno vozilo.

Od tega trenutka dalje uživa starodobno vozilo vsaj tri ugodnosti (kar je finančno zelo dobrodošlo):

- 80 % popust pri dajatvi za uporabo cest, kar je odločitev zakonodajalca,
- 90 % popust pri obveznem zavarovanju proti tretjim osebam, kar je odločitev zavarovalnic (to je komercialen popust, neodvisen od zakonodaje),
- razni popusti pri storitvenih dejavnostih.

Veljavno izkaznico starodobnega vozila SVS ob letni registraciji zahtevajo štiri zavarovalnice (od petih), za cestnino pa ni nujna, saj je status starodobnega vozila zapisan v podatkovni bazi MRVL.

Uporaba redno registriranih starodobnih vozil v rednem prometu na javnih cestah v Sloveniji ni omejena. Lastniki se lahko udeležujejo društvenih prireditev, prireditev zveze, ali pa se vozijo samostojno v ljubiteljska namene. Število letno prevoženih kilometrov ni omejeno (je pa preverjano in zabeleženo ob tehničnem pregledu zaradi preprečevanja prevar).

Ocenjujemo, da so trenutni pogoji in postopki za uporabo starodobnih vozil v Sloveniji ugodni, je pa vedno še prostor za izboljšave.

Pripravil Janko Uratnik

GRČIJA

V Grčiji lahko vozilo postane starodobno vozilo, ko izpolni starost 30 let. Takrat lahko pridobi posebno registrsko tablico za starodobnike. Te tablice izdajajo tri organizacije: lokalna FIVA ANF, FIA ASN ali lokalna zveza (EAOE), članica FIVA. Ta zveza izdaja tudi lokalne izkaznice za starodobna vozila, ne izdaja pa izkaznic FIVA, ker za to ni pooblaščen in jih ne zahteva.

Vozila, ki so opremljena s tablicami za starodobna vozila, ne plačajo cestnine, cena obveznega zavarovanja je zelo nizka, prav tako ni potrebno opravljanje tehničnega pregleda.

Če je takšno vozilo udeleženo v prometni

nesreči, bo obravnavano kot starodobno vozilo in ne kot staro vozilo in bo priznana odškodnina temu primerno večja.

Vozila s tablico starodobnega vozila pa se ne sme uporabljati kadarkoli. Uporaba je omejena samo na nedelje za udeležbo na prireditvah ali za pot do/od mehanične delavnice.

Starodobna vozila, ki sodelujejo na nacionalnih prireditvah v organizaciji FIVA ANF, morajo imeti izkaznico FIVA ID Card, FIA HTP ali FIA HRCP. Zadnji dve izdaja po zelo nizki ceni lokalni FIA ASN.

Pripravil Mihalis S. Georgiakos.

CIPER

Na Cipru lahko vozilo pridobi status starodobnega vozila pri vladnem uradu za transport in je tam registrirano, ko je starejše od 30 let in ko ima izkaznico FIVA ID Card, ki jo izdaja lokalni FIVA ANF.

Cestnina je za starodobna vozila zmanjšana za do 65 % glede na prostornino motorja.

Cena je izračunana po poznani formuli, a največ do 300,00 evro. Tehnični pregled je potreben vsaki dve leti, enako kot za vsa ostala vozila. Cena obveznega zavarovanja je približno 120,00 evro. Starodobna vozila se lahko uporablja dnevno brez omejitev.

Pripravil Nicos Tofarides

FRANCIJA

Izkaznica FIVA ID Card v Franciji ni uradno priznana in ni zahtevana. Za status starodobnega vozila mora vozilo pridobiti t.i. »Carte grise de collection«, po naše prometno dovoljenje za starodobnike oz. vozila v zbirki. Pogoj je opravljen tehnični pregled (»Contrôle technique) pred ne več kot šestimi meseci in pridobitev certifikata, da je vozilo starejše od 30 let in da je starodobnik, t.j. v dobrem stanju, originalno in/ali ne preveč spremenjeno.

Certifikat izda eden od še aktivnih izdelovalcev vozil (PSA za Citroen, Peugeot in SIMCA, Panhard in Renault) ali francoska nacionalna zveza F.F.V.E. za vse znamke.

Starodobno vozilo opravlja tehnični pregled na 5 let, sodobna na 2 leti, oziroma za vozila izdelana pred letom 1960 tehnični pregled ni potreben. Lahko se uporablja brez omejitev, tudi v velikih mestih in celo v dneh velikega onesnaženja zraka.

Ne sme pa se uporabljati za vsakodnevno uporabo ali za pridobitno dejavnost, kar pomeni, da mora lastnik imeti tudi sodobno vozilo. Strošek zavarovanja je stvar dogovora z zavarovalnico.

Pripravil Jean-François Ruchaud

NORVEŠKA

Vsako vozilo na Norveškem, ki je starejše od 30 let, postane zgodovinsko vozilo. Cestnina je znižana in obvezno je osnovno zavarovanje. Tehnični pregled se opravlja na dve leti, oziroma letno za vozila nad 3.500 kg.

Za pridobitev statusa starodobnega vozila mora biti vozilo prepoznano in v dokumentih označeno kot takšno. Starodobno vozilo opravlja tehnični pregled na 5 let, oziroma za vozila, izdelana pred letom 1960, tehnični pregled ni potreben.

Ne sme pa se uporabljati za vsakodnevno uporabo ali za pridobitno dejavnost. Število letno prevoženih kilometrov ni omejeno.

Kot starodobno vozilo šteje tudi vozilo, ki je bilo spremenjeno skladno s pravili, ki jih postavi vladna služba za vozila. Spremenjena

vozila preverjajo v organizacijah za tehnične preglede, v primerih nejasnosti se posvetujejo z ANF ali z drugimi specializiranimi organizacijami. Pravila glede tega so postavili v sodelovanju z norveško ANF. V osnovi mora biti vozilo skladno s pravili, ki so veljala od njegovi izdelavi.

Izkaznica FIVA ID Card na Norveškem ni uradno priznana in ni zahtevana.

Pripravil Geir Iversen

ITALIJA

V italijanskih vladnih pravilih velja za starodobno vozilo tisto vozilo, ki pridobi t.i. CRS - Certificato di Rilievo Storico, to je certifikat zgodovinskega pomena. Takšen certifikat lahko izdajo ASI, Lancia Register, Alfa Romeo Register, FIAT Register ali FMI. Vozila s tem certifikatom so oproščena okoljevarstvenih omejitev in imajo znižane dajatve. ASI izdaja tudi lokalne izkaznice in izkaznice FIVA. Postopek izdaje certifikata CRS je podoben kot pri izdaji izkaznice FIVA ID Card z nekaterimi podrobnimi dodatki, ki jih zahtevajo uradni organi.

Uporaba starodobnih vozil ni omejena izven mestnih območij. V regijah in v mestnih območjih pa vsako mesto določa svoja pravila za omejitve prometa (ZTL - Zona Traffico Limitato). V centru Torina na primer uporaba starodobnih vozil ni dovoljena. Na področju Milana pa bodo starodobna vozila starosti od 20 do 39 let po 6. juniju lahko uporabljana zvečer in ob vikendih, vozila starejša od 40 let pa brez omejitev. Dodatne omejitve veljajo za nekatere stare centre mest. Za udeležbo na organiziranem dogodku za starodobna vozila pa ni nobenih omejitev.

Pripravil Gianluigi Vignola

NEMČIJA

Izkaznica FIVA v Nemčiji ni potrebna za registracijo starodobnega vozila. Vozilo, ki je kandidat za starodobno vozilo, mora biti vsaj 30 let staro, šteto od datuma prve registracije dalje, ne od datuma izdelave. Vozilo mora biti v takšnem stanju, da je

potovanja. Med iskalci izkaznic FIVA pa so tudi takšni, ki bi na vsak način radi pridobili izkaznico FIVA za svoj ponaredek redkega in dragocenega vozila in mu na ta način pridobili verodostojnost.

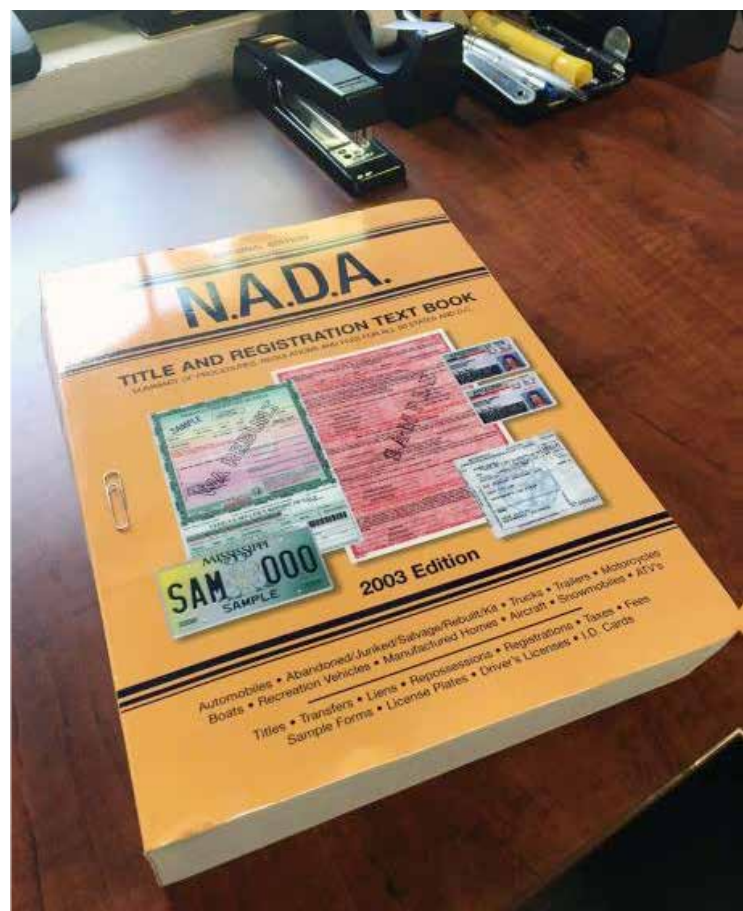
Pripravil Tilman Kleber

ZDA

V Združenih državah Amerike ima 50 zveznih držav različne nabore pravil in zakonodaje, ki urejajo področje statusa starodobnih vozil. Uradni vodnik z navodili letno izdaja National Automobile Dealers Association (NADA). Brošura (glej sliko) tehta kar 2,3 kg in vsebuje podatke o raznih vrstah prometnih dovoljenj, o načinih prenosa lastništva, povezavah, registracijah, pristojbinah, davkih, obrazcih ipd. za sodobna in za starodobna vozila. Letna naročnina za to brošuro je 240,00 USD. Navedeno pomeni, da je težko podati enovit opis pogojev in postopkov za starodobna vozila.

Pripravil Malcolm Welford

vredno, da se ga ohrani. Stanje preverjajo inženirji pooblašene organizacije. Za doseg enotnega in z zakonom skladnega postopka in kriterijev pregleda je izbrana skupina strokovnjakov izdelala navodila, ki so obvezna za vse preglednike oziroma tehnične komisarje.

Lastnik vozila mora priskrbeti ustrezno dokumentacijo o vozilu, s katero dokazuje lastnosti vozila. Po uspešno prestanem pregledu izdela preglednik poročilo, ki je dostavljeno registracijskemu organu in vozilo dobi status starodobnega vozila in posebne registrske tablice za starodobno vozilo. Te tablice prepoznamo po rdečih znakih na beli podlagi z začetno oznako 07 (izmenljive zbirateljske tablice z omejeno uporabo) ali po črnih znakih na beli podlagi z začetno oznako H (redne tablice starodobnih vozil).

Starodobna vozila so deležna naslednjih ugodnosti:

- Enotna letna pristojbina 46,00 evro za motorno kolo in 191,00 evro za ostala vozila, namesto redne dajatve, ki se izračuna na osnovi izpustov in prostornine.
- Lahko se vozijo v področjih nizkih izpustov (Low Emission Zone).
- Ugodnosti pri zavarovanju so mogoče, vendar so dosegljive tudi za vozila brez statusa starodobnega vozila.

Vzroki za pridobitev mednarodne izkaznice FIVA so pri nemških lastnikih zelo različni. Nekateri jih potrebujejo za sodelovanje na domačih in tujih prireditvah, tudi če prireditve ni v okviru FIVA, kjer imajo te izkaznice dober sloves kot natančne in zanesljive. Drugi želijo svoje vozilo natančno opisati v mednarodnem prostoru zaradi morebitne kraje in/ali ponaredkov svojega redkega vozila. Nekaterim voznikom je mednarodno veljavna izkaznica pomagala pri prehodih preko meja, ko so šli na daljša